

Michalská 260/14
412 01 Litoměřice
tel.: +420 725141703
e-mail: jiri.krivanek@nature.cz
www.nature.cz

Dle rozdělovníku

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: SR/0915/UL/2019-10

VYŘIZUJE: Mgr. KŘIVÁNEK

DATUM: 4. ČERVNA 2019

Věc: Rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazu o udělení výjimky podle § 43 zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ze základních ochranných podmínek CHKO, uvedených v § 26 odst. 3 písm. a) tohoto zákona (hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie a používat biocidy)

Agentura ochrany přírody a krajiny, Regionální pracoviště, Správa CHKO České středohoří (dále jen „Agentura“), jako orgán ochrany přírody příslušný podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) a § 78 odst. 1 a odst. 3 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“), na základě žádosti, kterou podaly Lesy České republiky, s. p., Přemyslova 1106/19, Nový Hradec Králové, 500 08 Hradec Králové, IČ: 42196451, zastoupeného Lesní správou Děčín, Sládkova 2, 405 02 Děčín (dále jen „žadatel“) dne 23. 4. 2019 a provedeného správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), vydává toto

ROZHODNUTÍ

I.

Podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona se žadateli

p o v o l u j e v ý j i m k a

z ustanovení **§ 26 odst. 3 písm. a) zákona**, konkrétně ze zákazu hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie ve II. zóně odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří, a dále na území II. zóny odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří s překryvem s EVL Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch a Porta Bohemica. Výjimka se povoluje za účelem asanace kůrovcem napadených či ohrožených anebo živelnou kalamitou postižených lesních porostů na pozemcích s právem hospodařit LČR, s.p. ve 2 zónách CHKO České středohoří mimo maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma.

V zájmu ochrany přírody a krajiny podle ZOPK a navazujících právních předpisů se žadateli současně ukládá povinnost splnění následujících podmínek a stanovuje rozsah rozhodnutí následovně:

1. Přednostně bude zpracovávána aktivní kůrovcová hmota, ve které ještě hrozí či dochází k vývoji kůrovců. Kůrovcové souše definované podle přílohy č. 2 vyhlášky č. 101/1996 Sb., které jsou sterilní a neznamenají riziko dalšího množení lýkožroutů a šíření kalamity, je

- možno ponechat v lesních porostech, resp. na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, a to až do doby, kdy budou k dispozici kapacity pro jejich zpracování.
2. Při zpracování kůrovcem napadené dřevní hmoty nebo hmoty atraktivní pro rozvoj hmyzích škůdců nebudou káceny žádné listnaté stromy, jedle bělokorá či jiné jehličnaté stromy, a to ani z důvodu usnadnění budoucí umělé obnovy.
 3. Na území, kde probíhala asanace, bude ponecháno dřevo k přirozenému rozpadu, přednostně stojící listnaté stromy, jedle i jiné jehličnaté stromy, doplněné v případě potřeby ponecháním sterilních stojících smrkových souší, neodvětvených zlomů a pahýlů, případně dřevo asanované loupáním v následujícím množství:
 - **porosty starší 60 let:**
 - při vzniku holiny nad 1 ha bude na ploše ponecháno minimálně 30 m³/ha dřevní hmoty k přirozenému rozpadu (viz bod 3)
 4. Asanace kůrovce v konkrétních porostech bude žadatelem oznámena v předstihu min. 5 dní Agentuře (v mapě nebo uvedení seznamu porostních skupin dle LHP).

Výjimka se povoluje na dobu od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31. 12. 2021.

II.

Podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona se žadateli

n e p o v o l u j e v ý j i m k a

z ustanovení **§ 26 odst. 3 písm. a) zákona**, konkrétně ze zákazu používat biocidy v I. a II. zóně odstupňované ochrany CHKO České středohoří a na území II. zóny odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří s překryvem s EVL Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch a Porta Bohemica, mimo maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, neboť v dané věci žadateli byla již výjimka udělena dne 9.1.2019, a to do 31.12.2024. Ve věci bylo vydáno pravomocné rozhodnutí č.j. SR/1176/UL/2018-4. Výjimka byla povolena pro území I. a II. zóny CHKO České středohoří kromě překryvu s MZCHÚ.

III.

Agentura dle § 85 odst. 2 písm. b) správního řádu

v y l u č u j e

odkladný účinek odvolání účastníků tohoto řízení, a to s ohledem na veřejný zájem i na skutečnost, že žadateli i sousedním vlastníkům hrozí vážná újma na majetku.

ODŮVODNĚNÍ

Dne 23.4.2019 obdržela Agentura) jako příslušný orgán státní správy ochrany přírody a krajiny podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) a § 78 odst. 1 a odst. 3 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále také jen „zákon“) žádosti č.j. LČR240/000898/2019-35 a LČR240/000898/2019-36, podané žadatelem o udělení výjimky podle § 43 zákona ze základních ochranných podmínek CHKO, uvedených v § 26 odst. 3, písm. a) tohoto zákona, konkrétně hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem

vyžadujícím intenzivní technologie a použití biocidů ve II. zóně CHKO České středohoří a současně i na území II. zóny CHKO České středohoří s překryvem s EVL Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch a Porta Bohemica, mimo maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma (dále jen „žádost“). Žádost byla podána za účelem asanace lesních porostů napadených kůrovci či ohrožených anebo živelnou kalamitou postižených, a to mimo maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma.

Pozemky, na kterých je žádáno o povolení výjimky, jsou ve vlastnictví České republiky, kde mají právo hospodařit Lesy České republiky, s. p., Lesní správa Děčín, Sládkova 2, 405 02 Děčín, IČ: 42196451.

Agentura žádosti o povolení výjimky dle § 43 odst. 1 zákona zaevidovala pod č. j. 02038/UL/18 a č. j. 02039/UL/18. V souladu s ustanovením § 44 odst. 1 správního řádu bylo dnem podání žádosti zahájeno sloučené správní řízení podle § 43 odst. 1 zákona ve věci povolení výjimek ze zákazu uvedeného v ustanovení § 26 odst. 3 písm. a) zákona, a to ze zákazu hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů a použití biocidů ve II. zóně odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří a současně i na území II. zóny odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří s překryvem s EVL Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch a Porta Bohemica mimo maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma. Správní řízení je vedeno pod spisovou značkou SR/0915/UL/2019-8. Agentura oznámila zahájení správního řízení prostřednictvím datových schránek všem známým účastníkům řízení. Účastníkem tohoto řízení je dle ust. § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu žadatel. Účastníky řízení dle § 27 odst. 3 správního řádu ve spojení s § 71 odst. 3 zákona jsou rovněž obce, jejichž územního obvodu se toto rozhodnutí dotýká. Jedná se o:

Benešov nad Ploučnicí - náměstí Míru 1, 407 22 Benešov nad Ploučnicí IČ: 00261181
Česká Kamenice - Náměstí Míru 219, 407 21 Česká Kamenice IČ: 00261220
Děčín - Mírové náměstí 1175/5, 405 38 Děčín IV, IČ: 00261238
Město Jílové – Mírové nám. 280, 407 01 Jílové, IČ: 00261408
Ústí n. Labem – Velká Hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem, IČ: 00081531
Město Žandov – Náměstí 82, 471 07 Žandov, IČ: 00261131
Obec Dobkovice – Dobkovice č. p. 101, 407 03 Dobkovice, IČ: 00261246
Obec Dobrná – Dobrná č. p. 26, 407 41 Dobrná, IČ: 00555975
Obec Dolní Habartice – Dolní Habartice č. p. 178, 405 02 Děčín 2, IČ: 00555924
Obec Františkov nad Ploučnicí - č.p. 79, 407 23 Františkov nad Ploučnicí, IČ: 00555941
Obec Heřmanov – Heřmanov č.p. 13, 405 02 Děčín 2, IČ: 00261327
Obec Horní Habartice – Horní Habartice č. p. 187, 405 02 Děčín 2, IČ: 00555932
Obec Huntířov – Huntířov č. p. 126, 405 02 Děčín 2, IČ: 00261360
Obec Chuderov – Chuderov č. p. 63, 400 11 Ústí nad Labem 11, IČ: 00266809
Obec Libouchec – Libouchec č. p. 211, 403 35 Libouchec, IČ: 00266833
Obec Lovečkovice – Lovečkovice č. p.40, 411 45 Úštěk, IČ: 00263982
Obec Ludvíkovice – Ludvíkovice č.p. 71, 407 13 Ludvíkovice, IČ: 00831964
Obec Malá Veleň – Malá Veleň č. p. 38, 405 02 Děčín 2, IČ: 00525049
Obec Malé Březno – Malé Březno č. p. 7, 403 23 Velké Březno, IČ: 00266060
Obec Mašovice – Mašovice č. p. 16, 405 02 Děčín 2, IČ: 00261548
Obec Markvartice – Markvartice č. p. 60, 407 42 Markvartice, IČ: 00555916
Obec Merboltice – Merboltice č. p. 53, 405 02 Děčín 2, IČ: 00555959
Obec Povrly – Mírová 165, 403 32 Povrly, IČ: 00266931
Obec Ryjice – Ryjice č. p. 14, 403 31 Ústí nad Labem 16, IČ: 00556882
Obec Starý Šachov – Starý Šachov č.p. 80, 405 02 Děčín 2, IČ: 00555894
Obec Těchlovice – Těchlovice č. p. 37, 405 02 Děčín 2, IČ: 64679446
Obec Valkeřice – Valkeřice č. p. 299, 407 24 Valkeřice, IČ: 00555967
Obec Velká Bukovina – Velká Bukovina č. p. 178, 407 29 Velká Bukovina, IČ: 00555886
Obec Velké Chvojno – č. p. 55, 403 34 Velké Chvojno, IČ: 66109973
Město Verneřice – Mírové náměstí 138, 407 25 Verneřice, IČ: 00261742
Obec Veselý – Veselý č. p. 153, 405 02 Děčín 2, IČ: 00555908
Obec Zubrnice – Zubrnice 38, 400 02 Ústí nad Labem 2, IČ: 00556874

Město Česká Kamenice oznámilo dne 4.6.2019 sdělením, že vzalo na vědomí zahájení správního řízení.

V souladu s § 70 zákona bylo zahájení řízení oznámeno spolkům, které uplatnily u Agentury požadavek na poskytování informací o všech zahajovaných správních řízeních podle § 70 odst. 2 zákona, a to České společnosti ornitologické, IČ: 49629549 se sídlem Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5 – Smíchov (dále jen „Česká společnost ornitologická“), České společnosti pro ochranu netopýřů, IČ: 49370731 se sídlem Kališnická 970/6, 130 00 Praha 3 a Stop tunelům, z. s., IČ: 22879552 se sídlem Na Valech 813/3, 400 01 Ústí nad Labem (dále jen „Stop tunelům, z.s.“). Ve smyslu ust. § 70 odst. 3 zákona svou účast v tomto řízení oznámil svoji účast v řízení spolek Česká společnost ornitologická a spolek Stop tunelům, z. s. Jmenované spolky se tak staly účastníky řízení.

V souladu s § 36 odst. 1 správního řádu usnesením Agentura stanovila lhůtu 10 dnů od doručení oznámení o zahájení správního řízení, do které byli účastníci řízení oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy. Ve stanovené lhůtě byla účastníkům řízení dle § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Ve stanovené lhůtě se vyjádřil pouze spolek Česká společnost ornitologická prostřednictvím stanoviska ke správnímu řízení ze dne 15.5.2019 zaslaném současně s přihlášením do správního řízení.

Agentura vycházela při rozhodování z těchto podkladů:

- předložená žádost a v ní uvedené informace
- Lesní hospodářský plán pro LHC Děčín (platnost 2015 – 2024)
- Informace o výskytu kůrovce v CHKO České středohoří
- výnos ministerstva kultury České socialistické republiky ze dne 19. března 1976 čj. 6.883/76, o zřízení chráněné krajinné oblasti "České středohoří" (dále jen „výnos“),
- zonace CHKO České středohoří schválená Ministerstvem životního prostředí ČR dne 4.9.1996 pod č. j. OOP/4905/96,
- Plán péče o CHKO České středohoří ve smyslu § 27, odst. 2 zákona, schválený protokolem MŽP č. j. 46833/ENV/14-1569/620/14, ze dne 20. 1. 2015 (dále jen "plán péče o CHKO"),
- Knížek M. 2005: Ochrana lesa proti kůrovcům na smrku. ČSN 48 1000. Praha Český normalizační institut
- vlastní znalosti lokality a situace na místě.

I.

Východiska rozhodnutí

Lesnatost CHKO České středohoří je poměrně nízká, celkově dosahuje cca 27 %, přesto je lesní hospodářství jednou z činností, které mají na stav území významný vliv. Lesy zaujímají většinou polohy pro zemědělské využití nevhodné (příkré svahy, vrcholy, mělké půdy). Lesy v CHKO jsou především lesy hospodářské, s výjimkou např. lesů v MZCHÚ a v I. zóně CHKO, které jsou lesy zvláštního určení podle zákona č. 289/1995 Sb., lesního zákona, v platném znění (dále jen „lesní zákon“). Mezi hlavní problémy především hospodářských lesů patří zjednodušená prostorová, věková a druhová struktura porostů, s nízkým zastoupením listnatých dřevin a jedle. Lokálně jsou zastoupeny uměle založené lesy se zcela změněnou druhovou skladbou a prostorovou strukturou. Jedná se především o smrkové monokultury a o porosty se zastoupením geograficky nepůvodních dřevin. Ekologicky hodnotné lesní porosty v některých případech přesně nekorespondují s vymezenou zonací, resp. v některých případech se i v I. a II. zóně CHKO nacházejí stanovištně nevhodné porosty, jejichž přeměna se neobejde bez použití postupů používaných v lesích s převažující hospodářskou funkcí. Současný stav porostů byl ovlivněn geomorfologií terénu, resp. přístupností pro lesní techniku, a v neposlední řadě i vlivem imisí v 70. a 80. letech minulého století.

Spouštěčem kalamity celostátního rozsahu byly podmínky počasí - abnormálně nízké srážky od roku 2015. V roce 2018 se plnou měrou projevil dlouhotrvající srážkový deficit a nadprůměrné jarní a letní teploty. Tyto dva parametry znamenají oslabení vitality smrku na nevhodných

stanovištích a jejich menší odolnost vůči kůrovcům a v konečném důsledku vedou ke gradaci kůrovců a urychlují jejich vývoj. To vše ztěžuje práci lesníků, protože jednak částečně odbourává přirozené obranné mechanismy porostů proti napadení (v důsledku toho přežívá mnohem větší část populace nově vylíhlé generace než obvykle) a urychluje se vývoj lýkožroutů. To ve své podstatě znamená větší rozsah napadení a zkrácení času na adekvátní reakci lesnického provozu. Do toho vstoupily i socioekonomické prvky, především nedostatek pracovních sil i technického vybavení, propad cen dříví a tím následný rozpad trhu (špatný odbyt dříví). Projevily se zde i nedostatky v legislativě.

Z dostupných odborných podkladů i lesnické praxe vyplývá, že neúčinnějším prostředkem boje proti šíření kůrovců je včasná asanace napadených stromů. Tato opatření jsou účinná, pokud proběhnou ještě před dokončením vývoje kůrovce do stádia brouka.

V současnosti se jako největší kalamitní škůdci na smrku jeví lýkožrout smrkový (*Ips typographus*) a lýkožrout lesklý (*Pityogenes chalcographus*). Jedná se o sekundární škůdce, kteří jsou ve smyslu vyhlášky MZe ČR č. 101/1996 Sb., v platném znění, v § 3 klasifikováni jako kalamitní škůdci. Z tohoto statutu vyplývají i některé konkrétní povinnosti pro vlastníka lesa při jejich sledování a hubení. Konkrétně vyhláška stanovuje, že je nutné zejména včasné vyhledávání a včasná a účinná asanace kůrovcového dříví. Základem preventivních opatření, kromě dodržování obecných zásad porostní hygieny, je odstraňování materiálu vhodného pro namnožení těchto škůdců. Jeho odstraňování je za současné gradace, kdy došlo k jeho napadení, nutné.

II.

Závěry a zjištění Agentury, ke kterým bylo přihlédnuto při vypracování tohoto rozhodnutí

Výše uvedená činnost je podle základních ochranných podmínek CHKO v ustanovení § 26, odst. 3, písm. a) zákona zakázána a dle ust. § 43 odst. 1 zákona lze ze zákonného zákazu ve zvláště chráněném území povolit výjimku, pokud jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo pokud je povolovaná činnost v zájmu ochrany přírody a krajiny, anebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území. Výjimky ze základních ochranných podmínek ZCHÚ dle ustanovení § 43 odst. 1 zákona uděluje příslušný orgán ochrany přírody a krajiny.

Předmětem vydané výjimky je možnost hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie a použití biocidů ve II. zóně odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří a současně i na území II. zóny odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří s překryvem s EVL Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch a Porta Bohemica, mimo maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma v rámci účinné likvidace kůrovců, a to v lesních porostech v působnosti LČR, s.p., Lesní správy Děčín. Aktuálně probíhající kalamita na celém území ČR je hrozbou pro lesní ekosystémy i na území CHKO České středohoří. Její příčinou je dlouhodobý vláhový deficit v půdě a s tím spojené oslabení smrkových i borových porostů. Řada smrkových porostů se nachází na nepůvodních stanovištích. Přesto by jejich zničení kůrovci přineslo rozvrat lesních ekosystémů a přineslo výraznou nestabilitu všech porostů, i listnatých a smíšených. Výrazně by byly omezeny nejen funkce z hlediska ochrany přírody, ale i další celospolečenské funkce lesa jako významného krajinného prvku. Zájmem ochrany přírody je v tomto případě co nejvíce zpomalit postup škůdců, aby se minimalizovaly vzniklé obnovní plochy, zachovalo se v co nejvyšší míře podrostní nebo násečné hospodaření směřující k prostorové diferenciaci porostů a následně nevznikaly velké plochy stejnověkých kultur. Základním prostředkem v boji proti kůrovcové kalamitě je důsledná asanace kůrovci napadené a kůrovcově aktivní hmoty (mj. i ze živelných kalamit). Z důvodu zamezení dalšího šíření kůrovců a zmírnění jejich vlivu na lesní porosty je navrhováno využití intenzivních technologií a použití biocidů.

Odumírající stromy a rozpadající se dřevo, takzvané mrtvé dřevo, jsou přirozenou součástí lesních ekosystémů. Mají zásadní význam pro biodiverzitu v lesích jakožto biotop mnoha druhů organismů, jejich přítomnost má navíc příznivý vliv na koloběh živin, vodní bilanci a ochranu půdy před erozí. Ponechávání mrtvého dřeva na obnovovaných plochách má vedle výše uvedeného zajistit také plošnou diferenciaci porostů a variabilitu obnovních postupů. Při stanovování objemu mrtvého dřeva se přihlíželo zejména k míře narušení ekosystémů těžbou (větší holiny znamenají

vyšší míru narušení ekosystémů, vyšší potřebu stabilizujících prvků) a dlouhodobým zájmům ochrany přírody (omezení velkoplošných holin, podpora maloplošných a podrostních způsobů hospodaření). Stanovený objem se vztahuje k holinám nad zákonnou velikost, tedy ke kalamitním plochám.

Agentura řešila během správního řízení následující otázky:

- 1) Otázku existence převažujícího veřejného zájmu.
- 2) Otázku vlivu intenzivních technologií na stav předmětu ochrany přírody v zájmovém území.

Ad 1)

Žadatel jako vlastník lesa v CHKO odkazuje na povinnosti, které mu stanovuje zákon o lesích. V ustanovení § 11 lesního zákona jsou uvedené základní povinnosti směřující k zachování lesů tak, aby mohly být plněny všechny jeho funkce rovnoměrně a trvale. Lesní zákon také zakládá povinnost vlastníka nepoškozovat svým jednáním zájmy jiných vlastníků lesa, zejména hospodařit tak, aby jeho činností nebyly lesy sousedních vlastníků ohroženy (§ 11 odst. 2 a § 32 odst. 6 lesního zákona). Ustanovení § 32 lesního zákona doplňuje tyto základní povinnosti o povinná opatření zamezující působení škodlivých činitelů na les, zejména preventivně bránit vývoji a šíření škodlivých organismů a při vzniku mimořádných situací činit bezodkladná opatření k odstranění a zmírnění jejich následků.

CHKO jsou podle zákona „rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení. Jejich hospodářské využívání se provádí podle zón ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav. I. a II. zóny CHKO jsou zóny, kde by měly převažovat ekologické funkce území. Na rozdíl od zóny III a IV., kde převažují rozvojové aktivity.

Dlouhodobý cíl ochrany přírody a krajiny je v obecné rovině formulován v § 25, odst. 2 zákona a dále ve Výnosu o zřízení CHKO České středohoří, kde je posláním CHKO v § 1, odst. 2 výnosu definováno takto: „Posláním oblasti je ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého životního prostředí; k typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření, včetně vodních toků a ploch, klima krajiny, vegetační kryt a volně žijící živočišstvo, rozvržení a využití lesního a zemědělského půdního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídlišť, architektonické stavby a místní zástavba lidového rázu.“ Strategicky plán péče směřuje k ochraně krajiny, jejích dochovaných přírodních, kulturních a historických hodnot, k zachování a obnově přírodních funkcí krajiny a v rámci ochrany krajiny zejména k uchování diverzity na úrovni společenstev i rostlinných a živočišných druhů a k zapojení veřejnosti do ochrany přírody a krajiny.

V lesních ekosystémech I. a II. zóny CHKO je cílem ochrany přírody vznik komplexu přírodě blízkých lesů, tzn. porostů s přirozenou, stanovištně odpovídající druhovou skladbou, které budou věkově a prostorově rozrůzněné a kde budou probíhat autoregulační procesy. Především v I. zónách CHKO jsou podporovány přírodě blízké postupy lesnické praxe. Dlouhodobým zájmem ochrany přírody je podpora maloplošného a podrostního hospodaření.

Lesy ve II. zóně CHKO jsou lesy, kde jsou rovněž do značné míry akcentovány mimoprodukční funkce lesa nad produkčními (§ 8 lesního zákona). Odchylná opatření (týkající se zejména výše velikosti a přiřazování holých sečí) ve vztahu k hospodaření v těchto lesích je možné přijmout při schvalování lesního hospodářského plánu nebo osnov a netýkají se činností na ochranu lesa proti rozvoji škůdců, a to ani v mimořádných situacích (větrná kalamita, přemnožení škůdců apod.).

Agentura akceptovala existenci veřejného zájmu zakotveného v lesním zákoně, především veřejného zájmu na zachování lesa jako významného krajinného prvku a jeho funkcí v čase a také ochraně lesa sousedních vlastníků při mimořádných situacích, resp. ochraně porostů na kontaktu s II. zónou CHKO. Proti tomuto veřejnému zájmu ale postavila veřejný zájem na ochraně přírody, kde je cílem podpora přirozených ekologických funkcí a zachování biologické rozmanitosti ekosystémů. V uvedeném případě Agentura věc vyhodnotila tak, že jsou dány důvody, podle nichž povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území, a to za předpokladu dodržení podmínek stanovených ve výroku I.

- podmínky tohoto rozhodnutí vylučují zásah v lokalitách výskytu zvláště chráněných druhů, neboť v případě předmětů ochrany je pro konkrétní lokalizaci asanace vždy vyžadováno podání oznámení, na základě kterého lze sdělením provedení zakázat
- zajištění stability a ochrany lesních porostů z důvodu zachování biotopů pro předměty ochrany, které jsou vázány na lesní biotopy, je v souladu s cíli ochrany přírody

Zastoupení kulturních porostů smrku ztepilého, případně porostů jiných stanovištně či geograficky nepůvodních druhů dřevin, je v některých případech i na území CHKO České středohoří relativně významné. Právě tyto kulturní či nepůvodní porosty jsou ohroženy působením kůrovců a ještě před jejich postupnou a citlivou přeměnou na porosty s přírodě blízkou strukturou, může docházet k jejich poškození a z hlediska jejich žádoucí přeměny na porosty s přirozenou skladbou k nevhodně rychlému rozpadu až zničení. Současně může dojít ke vzniku rozsáhlých holin.

Agentura vyhodnotila současnou kůrovcovou situaci jako výjimečnou. Přestože použití intenzivních technologií v obhospodařování lesa v II. zónách na území CHKO je v rozporu se základními principy ochrany přírody, bylo ze shora uvedených důvodů vyhodnoceno, že veřejný zájem na zachování lesa a ochraně okolních lesních porostů převažuje nad zájmem ochrany přírody.

Ad 2)

Používání intenzivních technologií obecně, jde proti smyslu a základním principům ochrany přírody v CHKO. Během jejich uplatňování může docházet k poškozování životního prostředí. Agentura zvážila riziko nekontrolovaného rozšíření kůrovce a v této otázce přihlédla ke skutečnosti, že predikce vývoje kůrovcové gradace není pozitivní, předpokládá se i nadále masivní šíření kůrovce v rámci celé ČR. Agentura vyhodnotila použití intenzivních technologií ve sledovaném území jako potenciálně škodlivé. Přesto, že si je Agentura vědoma rizik pro životní prostředí, bylo vyhodnoceno, že intenzivní technologie v obhospodařování lesa, jako nezbytný krok zabráňující dalšímu šíření kůrovců, jsou v zájmu ochrany přírody. Jestliže existuje nebezpečí vzniku kalamitního stavu, nebo tento stav již nastal, je vlastník lesa povinen provést bezodkladně taková opatření, která povedou k redukci škůdce pod kalamitní stav, k odstranění škod nebo k zamezení dalšího šíření škůdce.

Vypořádání námitek a návrhů účastníků řízení

Jako reakci na oznámení správního řízení obdržela Agentura od České společnosti ornitologické „Stanovisko ke správnímu řízení ve věci udělení výjimky ze zákazu hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie ve II. zóně odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří, a dále na území II. zóny odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří s překryvem s EVL Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch a Porta Bohemica za účelem asanace lýkožroutem smrkovým, lýkožroutem menším, lýkožroutem severským a lýkožroutem lesklým napadených či ohrožených anebo živelnou kalamitou postižených lesních porostů na území II. zón odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří, mimo maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma.“ Stanovisko bylo zapsáno pod č.j. 02427/UL/2019. Česká společnost ornitologická je spolek, jehož hlavním účelem, posláním a cílem podle stanov je ochrana přírody a krajiny a životního prostředí, zejména výzkum a ochrana volně žijících ptáků a jejich prostředí, a dále ekologická výchova a vzdělávání dětí i dospělých, členů i nečlenů ČSO.

Stanovisko spolku je zpracováno v odborné relaci a Agentura k němu nemá z hlediska obsahu podstatných výhrad. Skutečnosti v něm uvedené však odkazují pouze na problematice použití biocidů v předmětném území, nikoliv k hospodaření způsobem vyžadujícím intenzivní technologie ve II. zóně odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří. Jak je uvedeno ve výroku II., pro předmětné území byla vydána výjimka na použití biocidů proti kůrovci dne 9.1.2019, a to s platností do 31.12.2024. Ve věci bylo vydáno pravomocné rozhodnutí č.j. SR/1176/UL/2018-4. Česká společnost ornitologická byla v rámci správního řízení obeslána, avšak do tohoto řízení se nepřihlásila a neuplatnila své požadavky.

Z hlediska argumentů, uvedených ve stanovisku, nedoporučuje Česká společnost ornitologická povolení výjimky na použití biocidů a požaduje posouzení záměru podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. S ohledem na to, že povolení výjimky na použití biocidů není předmětem tohoto rozhodnutí, a že ve věci povolení biocidů bylo již dříve pravomocně rozhodnuto, nemá tento požadavek opodstatnění a Agentura jej proto v nynějším řízení nemohla zohlednit.

Vyhodnocení vlivu na EVL

Agentura se zabývala v souladu s ust. § 45g zákona otázkou dopadu na evropsky významné lokality. Uvedený záměr se dotýká EVL Porta Bohemica, EVL Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch, EVL Dolní Ploučnice a EVL Dobrná.

Cílem ochrany EVL CZ0424141 Porta Bohemica je zachování typů přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany patří 2 druhy živočichů (losos obecný a bobr evropský) a 5 typů přírodních stanovišť: 3270 - Bahnitě břehy řek s vegetací svazů *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidention* p.p., 6110 - Vápnité nebo bazické skalní trávníky (*Alyso-Sedion albi*), 8150 - Středoevropské silikátové sutě, 8160 - Vápnité sutě pahorkatin a horského stupně a 9180 - Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích.

Cílem ochrany v EVL CZ0420451 - Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch je zachování typů přírodních stanovišť, která jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany patří 8 typů přírodních stanovišť: 6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (*Festuco-Brometalia*), význačná naleziště vstavačovitých - prioritní stanoviště, 6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (*Festuco-Brometalia*), 6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jilovitých půdách (*Molinion caeruleae*), 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*), 8220 - Chasmoftytická vegetace silikátových skalnatých svahů, 9170 - Dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*, 9180 - Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích, 91E0 - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Cílem ochrany EVL CZ0513505 Dolní Ploučnice je kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), losos obecný (*Salmo salar*) a vydra říční (*Lutra lutra*).

Cílem EVL CZ0423206 Dobrná je čolek velký (*Triturus cristatus*).

Agentura dostupné podklady, stanoviska a materiály vyhodnotila a v podmínkách rozhodnutí stanovila, že stanovenými podmínkami je garantován minimalizovaný vliv na životní prostředí. Agentura nepovažuje intenzivní technologie za záměr, který by mohl mít významný vliv na lokality soustavy NATURA 2000. Při dodržení podmínek uvedených ve výrokové části tohoto rozhodnutí nebude záměr ve smyslu ustanovení § 45g zákona působit závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně jsou výše uvedené EVL určeny, ani nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena.

Proto lze konstatovat, že hospodaření na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie ve II. zóně odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří, a dále na území II. zóny odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří s překryvem s EVL Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch a Porta Bohemica za účelem asanace porostů napadených kůrovci, nebude mít při dodržení stanovených podmínek významný vliv na přírodní stanoviště a biotopy druhů, k jejichž ochraně jsou EVL určeny. Na základě výše uvedeného Agentura shledala, že jsou splněny základní předpoklady § 45g zákona pro povolení výjimky ze zákonného zákazu.

Agentura dále řešila stanovení podmínek pro povolenou výjimku, které minimalizují rizika pro životní prostředí a jeho složky nebo je zcela vyloučí a zároveň umožní zachování veřejného zájmu na ochraně lesa okolních porostů.

1. Podmínka stanovuje přednostní zpracování aktivní kůrovcové hmoty jako základní atribut zabránění dalšího šíření kůrovců. Jedná se o hmotu, v níž dochází k vývoji kůrovců ve všech stádiích, tzn. napadené stromy, polomy, vývraty.
2. Dřeviny listnaté a jehličnaté dřeviny nenapadené kůrovci budou ponechány na ploše. Jejich hmota bude zahrnuta do hmoty ponechané k zetlení. Ponechány budou i z hlediska usnadnění obnovy.
3. Z hlediska biotopů je nutné, aby v porostech zůstalo omezené množství hmoty k zetlení, zahrnující jak živé stromy listnatých dřevin a ostatních jehličnatých dřevin, doplněné v případě potřeby ponecháním sterilních souší buď na zemi, nebo na stojato. Ponechány budou i zlomy a pahýly, potřebné pro rozvoj xylofágního hmyzu. Jako nutnost se jeví ponechání veškerých doupných stromů, jako potenciálních úkrytů pro živočichy. Na plochách o výměře větší než 1 ha, které vzniknou v porostech starších 60 let, bude ponecháno minimálně 30 m³ dřevní hmoty k zetlení.
4. Tato podmínka byla stanovena z důvodu zajištění ochrany jiných zájmů chráněných zákonem (například ochrana zvláště chráněných druhů apod.) a žadatele. S ohledem na rozsah a podrobnost vymezení předmětu tohoto řízení není již v rámci tohoto rozhodnutí možné upozornit žadatele na konkrétní lokality, v nichž může při realizaci záměru docházet ke konfliktu s jinými zájmy chráněnými zákonem. Agentura však považuje za nutné žadatele na tento konflikt upozornit, aby se mohl vyvarovat neoprávněného zásahu do těchto zákonem chráněných zájmů. Z tohoto důvodu je nastavena informační povinnost žadatele ve velmi konkrétní rovině. Pětidenní předstih vyhodnotila Agentura jako dostatečný pro posouzení daného záměru a informování žadatele o případných konfliktech.

Nedodržení stanovených podmínek může být důvodem ke zrušení rozhodnutí podle § 84 odst.1 písm. c) zákona.

Nad rámec shora uvedeného Agentura upozorňuje, že výjimky povolené tímto rozhodnutím nenahrazují jiná povolení či jiné správní akty, které mohou být potřebné k provádění činností specifikovaných ve výrocích tohoto rozhodnutí. Pokud by žadatel zamýšlel provádět ve výrocích specifikované činnosti způsobem nebo v místech, kde by výkon těchto činností vyžadoval zvláštní povolení či výjimku dle zákona či jiných právních předpisů, je k realizaci zamýšlené činnosti třeba získat rovněž příslušné výjimky, povolení či jiné správní akty (např. druhová výjimka dle § 56 odst. 1 a 2 zákona apod.).

III.

Podle ustanovení § 85 odst. 2 písm. a, b) správního řádu může správní orgán vyloučit odkladný účinek odvolání, jestliže to naléhavě vyžaduje veřejný zájem, nebo hrozí-li vážná újma některému z účastníků. Vzhledem k vývojovému cyklu kůrovců a letošnímu průběhu počasí se dá očekávat jejich brzké rojení a rychlá gradace populace spojená s potřebou operativně reagovat prostřednictvím těžebních zásahů. Výjimka povolená tímto rozhodnutím je dle názoru Agentury zásadní k tomu, aby nevznikly nahodilé těžby velkého rozsahu. V případě neumožnění využití možnosti hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie ve II. zóně odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří, a dále na území II. zóny odstupňované ochrany přírody CHKO České středohoří s překryvem s EVL Bohyňská lada, Chmelník, Lotarův vrch a Porta Bohemica, hrozí žadateli nekontrolovatelné šíření kůrovcové kalamity a tím i rychlý a rozsáhlý nárůst škod.

Dle § 85 odst. 2 písm. a) a písm. b) správního řádu **byl vyloučen odkladný účinek odvolání** z důvodu naléhavého veřejného zájmu, který Agentura spatřuje v nezbytnosti co nejrychlejší asanace napadeného dříví, aby nedošlo k rozšíření kalamitních škůdců, a také proto, aby nedošlo k ohrožení lesa v majetku sousedních vlastníků.

Na základě výše uvedených důvodů a úvah rozhodla Agentura tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ O ODVOLÁNÍ

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 81 odst. 1 správního řádu do patnácti dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním učiněným u Agentury, Regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří, Michalská 260/14, 412 01 Litoměřice. V případě, že písemnost bude uložena u provozovatele poštovních služeb, lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne převzetí rozhodnutí, nejpozději však od desátého dne ode dne jejího uložení. Podané odvolání nemá, s ohledem na výrok III. odůvodnění, odkladný účinek. Proti výroku o vyloučení odkladného účinku rozhodnutí se dle § 85 odst. 4 nelze odvolat.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

(podepsáno elektronicky)

Ing. Petr Kříž

ředitel RP Správa CHKO České středohoří

Rozdělovník:

Obdrží účastníci řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád:

Lesy ČR, s.p., Sládkova 2, 405 02 Děčín – DS (žadatel)

Obdrží účastníci řízení dle § 27 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád:

Vše do DS:

Město Benešov nad Ploučnicí, na adrese Městský úřad Benešov nad Ploučnicí, Náměstí Míru 1, Benešov nad Ploučnicí, 407 22

Město Česká Kamenice, na adrese Městský úřad Česká Kamenice, Náměstí Míru 219, Česká Kamenice, 407 21

Statutární město Děčín, na adrese Městský úřad Děčín, Mírové náměstí 1175/5, Děčín IV, 405 38

Město Jílové, na adrese Městský úřad Jílové, Mírové náměstí 280, Jílové, 407 01

Statutární město Ústí nad Labem, na adrese Magistrát města Ústí nad Labem, Velká Hradební 8, Ústí nad Labem, 401 00

Město Žandov, na adrese Městský úřad Žandov, Žandov 132, Žandov, 471 07

Obec Dobkovice, na adrese Obecní úřad Dobkovice, Dobkovice č. p. 101, Dobkovice, 407 03

Obec Dobrná, na adrese Obecní úřad Dobrná, Dobrná č. p. 26, Dobrná, 407 41

Obec Dolní Habartice, na adrese Obecní úřad Dolní Habartice, Dolní Habartice č. p. 178, Děčín 2, 405 02

Obec Františkov nad Ploučnicí, na adrese Obecní úřad Františkov nad Ploučnicí, Františkov nad Ploučnicí č.p. 79, Františkov nad Ploučnicí, 407 23

Obec Heřmanov, na adrese Obecní úřad Heřmanov, Heřmanov č.p. 13, Děčín 2, 405 02

Obec Horní Habartice, Obecní úřad Horní Habartice, Horní Habartice č. p. 187, Děčín 2, 405 02

Obec Huntířov, na adrese Obecní úřad Huntířov, Huntířov č. p. 126, Děčín 2, 405 02

Obec Chuderov, na adrese Obecní úřad Chuderov, Chuderov č. p. 63, Ústí nad Labem 11, 400 11

Obec Libouchec, na adrese Obecní úřad Libouchec, Libouchec č. p. 211, Libouchec, 403 35

Obec Lovečkovice, na adrese Obecní úřad Lovečkovice, Lovečkovice č. p.40, Úštěk, 411 45

Obec Ludvíkovice, na adrese Obecní úřad Ludvíkovice, Ludvíkovice č.p. 71, 407 13

Obec Malá Veleň, na adrese Obecní úřad Malá Veleň, Malá Veleň č. p. 38, Děčín 2, 405 02

Obec Malé Březno, na adrese Obecní úřad Malé Březno, Malé Březno č. p. 7, Velké Březno, 403 23

Obec Malšovice, na adrese Obecní úřad Malšovice, Malšovice č. p. 16, Děčín 2, 405 02

Obec Markvartice, na adrese Obecní úřad Markvartice, Markvartice č. p. 60, Markvartice, 407 42

Obec Merboltice, na adrese Obecní úřad Merboltice, Merboltice č. p. 53, Děčín 2, 405 02

Obec Povrly, na adrese Obecní úřad Povrly, Mírová 165, Povrly, 403 32

Obec Ryjice, na adrese Obecní úřad Ryjice, Ryjice č. p. 14, Ústí nad Labem 16, 403 31

Obec Starý Šachov, na adrese Obecní úřad Starý Šachov, Starý Šachov č.p. 80, Děčín 2, 405 02

Obec Těchlovice, na adrese Obecní úřad Těchlovice, Těchlovice č. p. 37, Děčín 2, 405 02

Obec Valkeřice, na adrese Obecní úřad Valkeřice, Valkeřice č. p. 299, Valkeřice, 407 24

Obec Velká Bukovina, na adrese Obecní úřad Velká Bukovina, Velká Bukovina č. p. 178, Velká Bukovina, 407 29

Obec Velké Chvojno, na adrese Obecní úřad Velké Chvojno, Velké Chvojno č. p. 55, Velké Chvojno, 403 34

Obec Verneřice, na adrese Obecní úřad Verneřice, Mírové náměstí 138, Verneřice, 407 25

Obec Veselé, na adrese Obecní úřad Veselé, Veselé č. p. 153, Děčín 2, 405 02

Obec Zubrnice, na adrese Obecní úřad Zubrnice, Zubrnice č. p. 38, Velké Březno, 403 23

Česká společnost ornitologická, Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha – DS

Stop tunelům, z. s., Na Valech 813/3, 400 01 Ústí nad Labem – DS

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Sbírka listin ÚSOP, Kaplanova 1931/1, Praha 11 - Chodov (po nabytí právní moci)

Vlastní